

“MÉS ENLLÀ DEL DESIG”

TORRE VELLA, SALOU (TARRAGONA) 1989

Martí Rom, la recerca conceptual del material. Joan Lluís Montané

Francesc Martí i Rom treballa ordenadament cada dia en el seu taller de Sant Andreu (Barcelona), situat en una zona on els sorolls i el ritme de la ciutat no hi deixen la seva impronta. D'aquesta forma, lluny del brogit ciutadà, però immers dins la dialèctica urbana, construeix pausadament la seva illa creativa que després comunica als demés, fent-los participar activament. En els anys setanta crea escultures de ferro, treballant la planxa i soldant-la, configurant nexes creatius on les estructures geomètriques oscil·len entre el constructivisme i l'expressionisme contemporani. Aquesta és una etapa experimental, on prova totes les possibilitats del material, conferint-li textures contrastades i d'altres de polides.

En els inicis dels anys vuitanta continua treballant amb el ferro com a material bàsic, consolidant el seu domini sobre el material i creant escultures que, sense deixar d'ésser expressionistes, tenen quelcom de conceptuals; i també, es denota la influència cada cop més evident en la seva obra del simbolisme poètic, tractat des de un punt de vista surrealista, partint d'una introspecció interior. La següent etapa representa un canvi dins la seva escultura, abandonant el ferro i utilitzant el bronze, que, en els inicis, buida, rebaixa, retalla i desestructura, per després, omplir-lo, augmentar-lo de volum i estructurar-lo. És l'època en que es reafirma en l'escultura conceptual, on l'objecte substitueix al element, i la síntesi creativa i la narrativa artística. Aquesta època és una de les més interessants, perquè Martí Rom demostra el domini del mitjà matèric, partint d'un cert academicisme que, després s'esvaeix dedicant-se a consolidar el seu segell personal creatiu.

El tractament que l'hi confereix al bronze es fonamenta en una austeritat de plantejament i en una fidelitat en els conceptes que són més representatius a la seva obra: l'objecte com a producte elaborat per l'home i el propi home.

La recerca d'aquest autor barceloní evoluciona en el decurs dels anys vuitanta i, sense deixar de treballar el bronze, actualment es troba immers dins la investigació de la fusta. Precisament el l'exposició de La Torre Vella de SALOU es podrà contemplar el resultat dels seus darrers neguits. L'exposició, que és titula “Més enllà del desig”, està formada per escultures conceptuals, elaborades en fusta, a la que integra, segons les necessitats, ferro i plom, contrastant-los acuradament, sense plantejar-se excessives connotacions estètiques. Aquesta etapa està marcada pel volum. Martí Rom li dedica un veritable homenatge, conformant escultures que s'expressen mitjançant un codi que necessita una considerable extensió d'espai d'exposició, com un acte de reafirmació escultòric. En aquest context la investigació personal s'afiança i en l'aspecte conceptual ens mostra tot el seu món de preocupacions, que, malgrat ésser quelcom de lúdic, no deixa d'ésser absolutament poètic e interior. En aquest sentit analitza, a modo de “Una aventura a Àfrica” que no és altra cosa que una aventura vers la recerca del propi origen de l'home en una societat sense valors, les successives etapes de l'evolució de la història de la humanitat, marcades per la intransigència i la barbàrie (“El botxí”), l'espiritualitat i els anhels per aconseguir la vida eterna (“Sarcòfag”, “El Misteri de la piràmide” i “La mesquita”), el tarannà mediterrani (“Palmera”, “Porta de Pompeia”, “Nàutica”), la iconografia d'un món personal (“Eina”, “Animal de Combat”, “El glaciari”) i la potenciació de la sensibilitat (“Maternitat”).

En conjunt el resultat final presenta una estètica que tendeix vers l'apassionament per l'Arqueologia antiga, moderna i post-industrial gairebé (aquesta darrera representada per l'escultura titulada "La fàbrica", veritable homenatge a un món ja superat).

El treball de la fusta en aquesta etapa presenta un resultat molt dur amb presència d'incisions i textures estructurades amb molt d'esforç, on la síntesi resultant no mostra, precisament, un conjunt de superfícies polides, ni tampoc una estètica depurada, sinó més aviat una contundència austera i buscada, una duresa evident, i una certa meditació primitivista, on la talla del material s'imbrica plenament en el concepte que vol expressar.

En definitiva l'obra de Martí Rom es caracteritza per una recerca conceptual del material, però sense que això signifiqui l'experimentació per l'experimentació, sinó l'experimentació per aconseguir una evolució artístic-conceptual.